

Spojená škola sv. Vincenta de Paul, Bratislava

s organizačnými zložkami

GYMNÁZIUM a ZÁKLADNÁ ŠKOLA

tel. č.: 02/43427453; email: riaditelstvo@vdp.sk; web: www.vdp.sk

STRATÉGIA

DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE ŠKOLY

so zameraním na digitálny well-being a AI gramotnosť

*Koncepčný rámec systematického rozvoja digitálneho vzdelávania,
bezpečnosti a zdravého vzťahu k technológiám
je v súlade so Štátnym vzdelávacím programom (ŠVP)*

1. ÚVOD A ZDROJE

Stratégia digitálnej transformácie školy je povinnou súčasťou Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP). Predstavuje koncepčný rámec, prostredníctvom ktorého škola systematicky plánuje a realizuje kroky v oblasti digitálneho vzdelávania, bezpečnosti a rozvoja kompetencií žiakov, učiteľov a vedenia školy. Základným zámerom tejto stratégie je digitálny well-being – vedomé budovanie zdravého, vyváženého a udržateľného vzťahu aktérov vzdelávania k digitálnym technológiám a k umelej inteligencii (AI). Digitálna transformácia nie je cieľom samým osebe, ale prostriedkom, ktorý má podporovať kvalitné učenie a zároveň chrániť duševné zdravie, pozornosť, medziľudské vzťahy a ľudskú jedinečnosť.

Dokument vychádza z aktuálneho znenia Štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre základné vzdelávanie, najmä z Dodatku č. 4 (schváleného 23. februára 2026, účinnosť od 1. marca 2026), ktorým sa zavádza AI gramotnosť (AIG) a z Dodatku č. 5 (schváleného 22. apríla 2026, účinnosť od 1. septembra 2026), ktorý digitálnu a AI gramotnosť zaradil medzi prierezové gramotnosti. Opiera sa o odporúčania Národného centra digitálnych technológií vo vzdelávaní (ncdvtv.sk), metodických materiálov Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a o interný akčný plán školy. Je inšpirovaný aj dokumentmi zameranými na [digitálne kompetencie](#), [mediálnu gramotnosť](#) (Rámec DigComp 3.0, Rámec DigCompEdu) a digitálny well-being, ktoré sú prístupné na stránkach ministerstva školstva a na portáli ai.iedu.sk. Do stratégie sú zapracované aj podnety školských predmetových komisií, či viacročné skúsenosti školskej digitálnej koordinátorky. Škola už má vytvorenú a schválenú internú Smernicu o používaní umelej inteligencie, ktorá tvorí dôležitú podpornú súčasť tejto stratégie a zabezpečuje bezpečné a etické využívanie AI v súlade s princípmi digitálneho well-beingu. Smernica je živý dokument a bude sa priebežne aktualizovať podľa požiadaviek ŠVP.

Stratégia je postavená na troch pilieroch – škola ako komunita aktérov, škola ako vzdelávacie prostredie a škola ako bezpečné prostredie. Digitálny well-being a AI gramotnosť (najmä komponent Identita a digitálna rovnováha) prechádzajú všetkými tromi piliermi ako základný princíp: technológie majú slúžiť ľuďom, nie naopak. Každé rozhodnutie v oblasti digitálnej transformácie sa preto posudzuje aj z hľadiska vplyvu na zdravie, rovnováhu, sebahodnotu a kvalitu života žiakov i pedagógov.

2. VÝCHODISKOVÝ STAV

Východiskový stav digitálnej pripravenosti školy je charakterizovaný prienikom silných stránok a oblastí, ktoré si vyžadujú systematické zlepšenie. Medzi silné stránky patrí prítomnosť pozície školskej digitálnej koordinátorky, dostupné základné technické vybavenie, doterajšie skúsenosti pedagógov s digitálnymi nástrojmi vo vyučovaní a existencia internej Smernice o používaní AI. Tieto predpoklady vytvárajú dobrý základ pre ďalší rozvoj, vrátane vedomého budovania digitálneho well-beingu a AI gramotnosti v súlade s novým ŠVP.

Slabé stránky sa prejavujú najmä v nerovnomernej úrovni digitálnych a AI kompetencií učiteľov, v absencii jednotných postupov a štandardov a v obmedzených kapacitách na systematické vzdelávanie. Chýba zatiaľ plne rozpracovaný gradačný prístup k AI gramotnosti podľa troch vzdelávacích cyklov (1.–3. ročník, 4.–5. ročník, 6.–9. ročník), ako aj systematická prevencia digitálneho preťaženia. Táto fragmentácia vedie k tomu, že jednotliví pedagógovia pracujú s rôznymi nástrojmi a prístupmi, čo sťažuje zdieľanie skúseností a môže prispievať k pocitu preťaženia technológiami.

Príležitosti spočívajú v možnosti zjednotenia procesov a komunikácie, vo využívaní nových technológií vrátane AI v súlade s oficiálnymi komponentmi AI gramotnosti a v podpore, ktorú poskytuje NCDTV. Nový ŠVP poskytuje jasný rámec pre rozvoj digitálnej a AI gramotnosti ako prierezovej gramotnosti a explicitne zdôrazňuje digitálnu rovnováhu, ľudskú jedinečnosť a prioritu medziľudských vzťahov. Tento rozmer otvára priestor na systematické vzdelávanie v oblasti digitálneho well-beingu, prevencie kyberšikany a budovania odolnosti voči digitálnym rizikám. Hrozby, ktorým škola čelí, zahŕňajú riziko kybernetických incidentov, preťaženie učiteľov technológiami, rizikové správanie žiakov v online prostredí, ilúziu učenia pri nadmernom spoliehaní sa na AI a postupné narušanie rovnováhy medzi online a offline životom. Tieto riziká si vyžadujú jasné pravidlá, systematickú prevenciu a prioritné postavenie digitálneho well-beingu vo všetkých rozhodnutiach.

Celkovo možno východiskový stav zhrnúť ako stav pripravenosti na systematický prechod od izolovaných iniciatív k spoločnej, udržateľnej kultúre, v ktorej je digitálny well-being a zodpovedná AI gramotnosť základným meradlom úspechu.

3. VÍZIA DIGITÁLNEJ ŠKOLY

Naša škola je moderné, bezpečné a inkluzívne vzdelávacie prostredie, v ktorom digitálne technológie a nástroje AI podporujú kvalitné učenie, rozvoj kompetencií a spoluprácu, no zároveň chránia a posilňujú digitálny well-being všetkých aktérov. Žiaci, učitelia aj vedenie školy majú zdravý, vedomý a vyvážený vzťah k technológiám – vedia ich efektívne a zodpovedne využívať, ale aj vedome odložiť, keď to prospieva pozornosti, tvorivosti, vzťahom alebo duševnému zdraviu. Všetci aktéri oceňujú hodnotu skutočného sveta a medziľudských vzťahov, ktoré AI nedokáže plnohodnotne nahradiť.

Digitálna transformácia je riadený proces, ktorý zjednocuje postupy, posilňuje profesijný rast učiteľov a vytvára bezpečné prostredie pre všetkých. Cieľom nie je maximálne využívanie všetkých dostupných technológií, ale synergia a udržateľné riešenia, ktoré sú dostatočne dobré pre všetkých a ktoré prioritne chránia digitálny well-being a ľudskú jedinečnosť. Transformácia prebieha v pokojnom tempe, s rešpektom k potrebám ľudí a v plnom súlade s požiadavkami ŠVP. Technológie slúžia učeniu a životu, nie naopak.

4. CIELE

Hlavným cieľom stratégie je systematicky budovať digitálny well-being všetkých aktérov školy, rozvíjať ich digitálnu a AI gramotnosť v súlade s oficiálnymi komponentmi, a tak vytvárať jednotný, bezpečný a udržateľný digitálny ekosystém podľa troch vzdelávacích cyklov. Tento cieľ sa konkretizuje prostredníctvom troch pilierov, ktorými digitálny well-being a AI gramotnosť prechádzajú ako základný princíp.

Pilier A – Škola ako komunita aktérov

Tento pilier sa zameriava na rozvoj ľudí – žiakov, učiteľov a vedenia – a na posilnenie ich digitálnych a AI kompetencií v súlade s digitálnym well-beingom. Cieľom je podporovať aktívnu rolu žiaka v učení, posilniť profesijný rozvoj pedagógov a nastaviť jasné riadenie digitálnej transformácie tak, aby neviedlo k preťaženiu. Prioritou je tvorivé a zároveň vedomé využívanie

technológií, metodická podpora učiteľov, zjednotenie nástrojov a systematické budovanie zdravých digitálnych návykov u všetkých aktérov.

Rozvoj AI gramotnosti prebieha diferencovane podľa cyklov:

- v 1. cykle (1.–3. ročník) s dôrazom na rozpoznávanie AI, jednoduché prompty pod dohľadom a oceňovanie skutočného sveta;
- v 2. cykle (4.–5. ročník) s dôrazom na overovanie, odolnosť voči instantným riešeniam a zdravú rovnováhu;
- v 3. cykle (6.–9. ročník) s dôrazom na samostatné a transparentné používanie AI, kritické overovanie a systematické uplatňovanie zásad digitálneho well-beingu.

Pilier B – Škola ako vzdelávacie prostredie

Druhý pilier sa sústreďuje na infraštruktúru, digitálny obsah a prostredie, ktoré umožňuje aktívne učenie bez zbytočného digitálneho stresu. Cieľom je zabezpečiť kvalitnú a stabilnú technickú infraštruktúru, vytvoriť jednotné školské platformy a podporiť tvorbu i systematické využívanie digitálnych učebných materiálov tak, aby technológie šetrili čas a energiu, nie naopak. Prioritou je dostupnosť zariadení, stabilná sieť, jednotné školské účty a nastavenie digitálneho prostredia, ktoré podporuje sústredenie, znižuje kognitívne preťaženie a umožňuje žiakom uplatňovať zásady digitálnej rovnováhy.

Pilier C – Škola ako bezpečné prostredie

Tretí pilier zahŕňa informačnú a kybernetickú bezpečnosť, digitálny well-being a prevenciu rizík v online svete. Cieľom je chrániť žiakov i učiteľov pred rizikami online prostredia, budovať digitálnu odolnosť, nastaviť jasné pravidlá kyberbezpečnosti a etického používania AI. Prioritou je ochrana osobných údajov, prevencia kyberšikany, etické používanie technológií (vrátane AI podľa existujúcej smernice) a najmä vedomé udržiavanie rovnováhy medzi online a offline aktivitami. Posilňovanie sebahodnoty žiakov a uprednostňovanie medziľudských vzťahov pred interakciou so strojom je dôležitou súčasťou budovania ľudskej identity a digitálnej rovnováhy v rámci AI gramotnosti.

5. VYBRANÉ APLIKOVANÉ PRVKY

Nasledujúce opatrenia predstavujú prioritné a realizovateľné kroky, ktoré priamo podporujú tri piliere so zameraním na digitálny well-being a AI gramotnosť. Sú navrhnuté tak, aby boli udržateľné a nepreťažovali pedagogický zbor. Pri práci s AI sa škola riadi internou Smernicou o používaní AI, ktorá bude priebežne aktualizovaná podľa komponentov AIG a gradačnej postupnosti podľa vzdelávacích cyklov.

5.1 Pilier A – Komunita aktérov a rozvoj AI gramotnosti

V oblasti rozvoja ľudí sa zavedú pravidelné mesačné mini-workshopy pre učiteľov zamerané na digitálne nástroje, AI gramotnosť a digitálny well-being (prevencia preťaženia, zdravé návyky, rovnováha online/offline, ochrana sebahodnoty).

Školská digitálna koordinátorka bude mať pravidelné stretnutia s vedením školy, aby sa zabezpečilo jasné zadávanie úloh a podpora bez zbytočného tlaku.

Zavedú sa jednotné digitálne štandardy a komunikačné kanály, aby sa znížila fragmentácia a stres z neustáleho prechádzania medzi rôznymi platformami.

Súčasťou profesijného rozvoja bude aj podpora učiteľov v tom, ako vedome nastavovať hranice digitálnej práce a ako modelovať zdravé digitálne správanie žiakom.

Rozvoj AI gramotnosti bude diferencovaný podľa oficiálnych cyklov: v *1. cykle* sa AI používa len pod dohľadom učiteľa, s dôrazom na rozpoznávanie AI a oceňovanie skutočného sveta; v *2. cykle* sa postupne zavádza overovanie výstupov a budovanie odolnosti; v *3. cykle* sa rozvíja samostatné, transparentné a kritické používanie AI s dôrazom na digitálny wellbeing a medziľudské vzťahy. Učitelia budú podporovaní v modelovaní zdravého digitálneho správania a v uplatňovaní všetkých piatich komponentov AI gramotnosti (princípy fungovania AI, tvorba a spolupráca s AI, kritické myslenie, zodpovednosť a bezpečnosť, identita a digitálna rovnováha).

5.2 Pilier B – Vzdelávacie prostredie

V oblasti infraštruktúry a obsahu sa uskutoční audit technického vybavenia a pripraví sa plán obnovy techniky s ohľadom na to, aby technológie skutočne šetrili čas a energiu.

Prostredníctvom jednotných školských účtov v platforme MS 365 sa postupne eliminuje spravovanie viacerých systémov naraz. Digitálne prostredie bude nastavené tak, aby podporovalo sústredenie – napríklad jasnými pravidlami pre používanie zariadení počas vyučovania a podporou offline aktivít.

Pri využívaní AI sa škola riadi existujúcou smernicou, ktorá okrem iného zdôrazňuje transparentnosť, overovanie výsledkov, zákaz nahrádzania vlastného myslenia a ochranu súkromia.

5.3 Pilier C – Bezpečné prostredie a digitálny well-being

V oblasti bezpečnosti a well-beingu sa aktualizujú školské pravidlá bezpečného a zdravého používania technológií a AI v súlade s komponentmi *Zodpovednosť a bezpečnosť*; *Identita a digitálna rovnováha*.

Zavedú sa jasné postupy pri kybernetických incidentoch a pravidelné vzdelávanie učiteľov v oblasti kyberbezpečnosti a digitálneho well-beingu.

Pre žiakov sa pripraví workshopy a projektové dni (vrátane tematických dní podľa požiadaviek ŠVP) zamerané na bezpečnú komunikáciu, ochranu osobných údajov, prevenciu kyberšikany, rozpoznávanie digitálneho preťaženia a budovanie zdravých digitálnych návykov.

Osobitný dôraz sa kladie na rovnováhu medzi online a offline aktivitami, na vedomé nastavovanie hraníc a na podporu duševného zdravia v digitálnom veku.

Triedni učitelia budú podporovaní v tom, aby v triedach systematicky venovali pozornosť digitálnemu well-beingu žiakov a ochrane ich sebahodnoty pred vplyvmi AI.

5.4 Digitálny well-being a AI gramotnosť ako prierezový princíp

Digitálny well-being a AI gramotnosť nie sú izolovanými témami, ale prierezovými princípmi celej stratégie a súčasťou kultúry školy. Každé rozhodnutie o zavádzaní nových nástrojov, o rozsahu digitálnych aktivít alebo o požiadavkách na učiteľov a žiakov sa posudzuje aj z hľadiska vplyvu na zdravie, pozornosť, sebahodnotu, vzťahy a celkovú rovnováhu.

Škola sa zaväzuje, že digitálne technológie a nástroje AI budú zavádzané len vtedy, keď majú jasný pedagogický prínos a zároveň neohrozujú digitálny well-being. Existujúca interná Smernica o používaní AI je dôležitým nástrojom, ktorý pomáha zabezpečiť, aby aj práca s AI prebiehala bezpečne, transparentne a v súlade s oficiálnymi očakávanými spôsobilosťami podľa jednotlivých cyklov vzdelávania.

Nasledujúca tabuľka sumarizuje kľúčové oblasti digitálneho well-beingu a AI gramotnosti a zodpovedajúce opatrenia:

Oblasť	Konkrétne opatrenia
Prevenia preťaženia a digitálna rovnováha	Jednotné platformy, jasné pravidlá komunikácie, mini-workshopy o zdravých návykoch, vedomé nastavovanie hraníc (časové limity, úlohy bez AI), podpora offline aktivít.
Ľudská jedinečnosť a sebahodnota	Oceňovanie vlastného úsilia a tvorivosti, budovanie sebadôvery na vlastnom rozvoji (nie na porovnávaní s AI), ochrana sebahodnoty pred hodnotením zo strany AI.
Medzil'udské vzťahy pred technológiami	Uprednostňovanie osobných skúseností a medzil'udského kontaktu, modelovanie zdravého správania učiteľmi, projektové a tematické dni zamerané na vzťahy a well-being.
Zodpovednosť, bezpečnosť a kritické myslenie	Aktualizácia pravidiel, postupy pri incidentoch, transparentné priznávanie AI, systematické overovanie výstupov, ochrana súkromia, prevencia kyberšikany a deepfake.
Gradačný prístup podľa cyklov	<i>1. cyklus:</i> rozpoznávanie AI, jednoduché prompty pod dohľadom, oceňovanie skutočného sveta. <i>2. cyklus:</i> overovanie, odolnosť voči instantným riešeniam. <i>3. cyklus:</i> samostatné, transparentné a kritické používanie s dôrazom na wellbeing.

Rozdelenie zodpovednosti medzi aktérov je nasledovné:

Aktér	Zodpovednosť
Žiak	Dodržiava pravidlá bezpečného a zdravého používania technológií a AI, učí sa vedome nastavovať hranice, priznáva použitie AI a hľadá pomoc pri ťažkostiach.
Učiteľ	Modeluje zdravé digitálne správanie, rešpektuje AI smernicu a gradačný prístup podľa cyklov, podporuje digitálny well-being žiakov a dbá aj na vlastnú rovnováhu.
Triedny učiteľ	Venuje systematickú pozornosť digitálnemu well-beingu triedy, podporuje prevenciu a včas identifikuje riziká.
Vedenie a školská digitálna koordinátorka	Zabezpečujú, že digitálna transformácia prebieha s prioritou well-beingu a v súlade so ŠVP, schvaľujú nástroje AI, podporujú profesijný rozvoj a zjednocujú prístup školy.

6. SYSTÉM VYHODNOCOVANIA

Podľa odporúčaní NCDTV a požiadaviek ŠVP obsahuje stratégia systém priebežného vyhodnocovania. Škola bude priebežne monitorovať napĺňanie cieľov v jednotlivých pilieroch, úroveň digitálnych a AI kompetencií žiakov a učiteľov (v súlade s gradačnou postupnosťou podľa vzdelávacích cyklov), efektivitu používaných nástrojov a digitálnu klímu – bez zbytočného byrokratického zaťaženia učiteľov.

Hlavným diagnostickým nástrojom školy je *Interný diagnostický nástroj (Interný well-being skener)* realizovaný prostredníctvom anonymného dotazníka v prostredí MS Forms. Skener sa zameriava na tri kľúčové oblasti prežívania digitálneho well-beingu aktérmi školy a na uplatňovanie zásad AI gramotnosti. Výstupy zo skenera slúžia ako spätná väzba pre optimalizáciu vyučovacieho procesu a podporu digitálneho well-beingu.

Stratégia digitálnej transformácie školy je živým dokumentom – upravuje sa podľa potrieb školy, odporúčaní NCDTV, legislatívnych zmien a aktualizácií ŠVP v pokojnom a stabilnom tempe, vždy s prioritou digitálneho well-beingu.

7. REALIZÁCIA STRATÉGIE A ZÁVÄZOK PODROBNÉHO ROZPRACOVANIA

Tento dokument predstavuje dlhodobý koncepčný rámec digitálnej transformácie zameraný na digitálny well-being a AI gramotnosť v súlade so ŠVP. Jeho praktická implementácia prebieha prostredníctvom ročných akčných plánov, ktoré detailne určujú termíny, úlohy a zodpovednosti pre jednotlivých aktérov.

Pre školský rok 2026/2027 vedenie školy a školská digitálna koordinátorka schvaľujú *Akčný plán realizácie*, ktorý sa v piatich fázach (od septembra do júna) zameriava na:

- Personálne a odborné ukotvenie témy a zriadenie tímu pre digitálnu bezpečnosť a well-being
- Spustenie a vyhodnotenie *Interného well-being skenera*.
- Mapovanie digitálnej bezpečnosti a odhaľovanie bielych miest v kurikule.
- Definovanie profilu digitálne odolného absolventa.
- Vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov a prípravu akčného plánu na ďalšie obdobie.

Zodpovednosť za koordináciu a implementáciu ročného akčného plánu nesie školská digitálna koordinátorka, za riadenie a rozhodovanie vedenie školy, za realizáciu aktivít pedagogický zbor, za technickú podporu IT správca a za podporu žiakov v oblasti bezpečnosti a well-beingu triedni učitelia.

8. ZÁVER

Stratégia digitálnej transformácie je živý dokument, ktorý sa bude aktualizovať podľa potrieb školy, odporúčaní NCDTV, legislatívnych zmien a aktualizácií ŠVP. Jej základným zámerom je digitálny well-being a zodpovedná AI gramotnosť – vytvoriť moderné, bezpečné a podporné prostredie, v ktorom technológie slúžia učeniu a životu, nie naopak.

Cieľom je pripraviť žiakov na život v digitálnej spoločnosti bez preťaženia, s rešpektom k duševnému zdraviu, pozornosti, sebahodnote a medziľudským vzťahom. Transformácia prebieha spoločne, s dôrazom na synergiu a riešenia, ktoré sú dostatočne dobré a dlhodobo udržateľné pre všetkých aktérov školy.

V Bratislave 31. 8. 2026

Vypracovala: PaedDr. Mária Marková (školská digitálna koordinátorka)